

Експериментально впроваджено визначені синергетичні теоретичні засади розвитку освітніх систем – теорію БМ-систем, теоретично обґрунтовану модель та концептуальні положення організаційного механізму управління освітнім округом сільської місцевості на засадах класифікації територіальних освітніх округів, систему основної ділової документації освітнього округу відповідно до чинної в країні нормативно-правової бази в сфері освіти та з урахуванням умов формування громадянського суспільства в країні.

ВПРОВАДЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ МЕХАНІЗМІВ УПРАВЛІННЯ В ПРАКТИКУ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

Л. М. Калініна, д. пед. н.

На формувально-узагальнювальному етапі НДР з теми «Теорія і технології організаційних механізмів управління діяльністю загальноосвітніх навчальних закладів» сформульовано і розкрито *теоретичні* аспекти побудови та функціонування системи інформаційного забезпечення комплексного організаційного механізму управління ЗНЗ з використанням технологічних засобів на засадах інформаційного менеджменту та соціальної інформатики, виокремлені і науково обґрунтовані головні структурні компоненти системи: цільовий, суб'єктно-діяльнісний, змістовий, техніко-технологічний, результативний.

Систематизовано та обґрунтовано зміст принципів інформаційного забезпечення управління ЗНЗ: принцип інформаційної безпеки в управлінні ЗНЗ, регулювання інформаційних відносин, законності та правової пріоритетності інформаційного забезпечення управління ЗНЗ, єдності цілей, оптимізації інформаційного забезпечення управління ЗНЗ, функціональної структуризації, використання інформаційних технологій в управлінні ЗНЗ, достатності інформаційного забезпечення управління, – на основі яких відбулося впровадження системи комплексного організаційного механізму управління ЗНЗ.

Встановлено і науково обґрунтовано причинно-наслідковий зв'язок між впровадженням інформаційного забезпечення комплексного організаційного управління та організацією ефективного управління ЗНЗ. У дослідженні вдосконалено концептуальні засади інформаційного менеджменту в сфері освіти, репрезентовані факторами відбору інформації, понятійно-категоріальним апаратом, різновидами організаційного механізму управління ЗНЗ.

Експериментально впроваджено в практиці управління експериментальних закладів технологічні положення реалізації організаційних механізмів управління функціонуванням загальноосвітнього навчального закладу шляхом перерозподілу повноважень згідно з посадово-функціональними обов'язками між суб'єктами управління та НВП, створення нових струк-

турних підрозділів, модернізації організаційної структури ЗНЗ, розроблення або модернізації нормативних організаційних механізмів управління, визначення комплексу Інтернет-сервісів й Інтернет-технологій.

Здійснений аналіз концептуальних підходів до визначення понять «механізм», «механізм управління» та «організаційний механізм управління» з позицій системного аналізу і взаємозв'язку системи «механізм – механізм управління – організаційний механізм управління» дає змогу зробити висновок, що організаційний механізм управління загальноосвітнім навчальним закладом є різновидом механізму управління і підсистеми комплексного організаційного механізму управління функціонуванням загальноосвітнього навчального закладу та з позицій системного підходу визначається як організаційно-управлінська система, що характеризується такими складниками, як формальна (офіційна) або неформальна (неофіційна) організаційна структура в їх органічному поєднанні, організація взаємодії між суб'єктом управління і об'єктом управління та організація процедури ухвали управлінських рішень, які забезпечують досягнення поставленої мети та організаційний розвиток ЗНЗ; як складова організації, що виступає сполучним елементом чи основою структурування ЗНЗ як відкритої, активної організаційної системи, структура, що характеризується службовою ієрархією, зв'язками між структурними підрозділами, зв'язками із зовнішнім середовищем, підпорядкованістю управлінській організаційній вертикалі та державним установам, ресурсним забезпеченням, системою цінностей, традицій, укладом життєдіяльності, організаційною культурою; як сукупність законів, нормативів, правил, процесів і процедур, організації взаємодії суб'єкта управління і НВП, регламентації інформаційно-комунікаційних зв'язків для досягнення поставленої мети, як засіб «перетворення руху» ЗНЗ із наявного стану функціонування в якісно інший стан його організаційного та технологічного розвитку, «перетворення руху» енергії суб'єкта управління в енергію дій підлеглих, як чинник підвищення організованості дій суб'єктів управління і НВП та організації управління ЗНЗ.

У процесі формувального експерименту знайшло підтвердження гіпотетичне припущення про невідготовленість керівників до розроблення механізмів управління та низький рівень сформованості у них функціональної компетентності щодо знання сутності феномену механізмів управління, їх різновидів, до яких належить і організаційний механізм управління та умінь його використання на практиці.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯМ ТА РОЗВИТКОМ ОСВІТЬОГО ОКРУГУ

І. Г. Осадчий, д. пед. н.

Теоретично обґрунтовано та експериментально доведено, що система ефективного управління освітнього округу складається із системи органів